

אהבה גדולה, אהבה קטנה

הרב אביחי רונצקי

יש אהבות גדולות ויש אהבות קטנות, כך לימדנו רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל. אהבה גדולה היא אהבת הקב"ה, כמצוות התורה "ואהבת את ה' א-לוהיך...", ואהבה קטנה זו אהבת האדם לאשתו.

לכאורה, ניתן להבין שיש כאן שני דברים שונים: אהבת ה' הגדולה ואהבת הרעיה, הקטנה ממנה. אך יתכן שבאמת אהבה אחת יש כאן.

הראשונה מופשטת, כללית, והיא אהבת הקב"ה המכונה בשם אהבה גדולה, ואהבת הרעיה - האהבה הקטנה, היא ביטוייה ומימושה של אותה אהבה גדולה. כפי שכתב הרב קוק:

"אי אפשר שלא להתמלא אהבה לכל בריה, שהרי שפע אור ה' - בכל הוא מאיר".
(מידות הראיה, אהבה)

וכן ביחס לשיר השירים שעליו אמר ר' עקיבא שכל הכתובים הם קודש ושיר השירים קודש קודשים'. לכאורה זה פלא, מפני שתכנו של שיר השירים הוא בפשטות אהבת האדם לאשתו! אלא, כאמור, שלמה המלך מתאר כיצד האהבה הגדולה בין הקב"ה לעמו באה לידי ביטוי באהבת האדם לרעייתו.

בגמרא בברכות מובאת דרשה הטעונה הסבר:

דרש בר קפרא: איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלוין בה? בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתיך'.
(סג, א)

הרב קוק הסביר כך את הדברים:

בכל דרכיך דעהו: צריך לבקש את הקב"ה בתוך הדרכים שהוא מתנהג בהם. כשהוא עוסק בתפלה אז יבקש את הקב"ה בהבנת עניני תפלתו וכוונה רצויה באמונת הלב באותם הענינים של תפלתו. ולא יבקש את

1 שיר השירים רבה, פרשה א.

הידיעה בשעה ההיא בענינים אחרים, כי כיון שהוא עוסק בעבודה זו הקב"ה כביכול שורה מצדו בזו העבודה דוקא ובה ימצאנה ולא במ"א... וכן בהיותו עסוק בגמ"ח להיטיב לחברו, אז יבקש את הקב"ה רק בהעמקת עצה איך להיטיב לו טובה גדולה הגונה וקימת. וכן בכל הדברים שעושה הרי באמת אין דבר בעולם שאינו לכבודו ית', ע"כ כל מה שעושה יהי הכל דברי מצותו ורצונו, ויבקש בהם את שמו ית', כשישתדל בכל שכלו וכחותיו לעשות את מה שהוא עושה בתכלית השלמות בכל צדדי השלמות, ונמצא שהוא יודע את השי"ת בכל הדרכים. והב' הוא ב' ה"בתוך", שבעצמותם של הדרכים הוא יודע את הקב"ה. ע"כ הוא פרשה קטנה, שאין הצווי בה גדלות והרחבה של חכמות ומחשבות, אדרבא צמצום בדבר זה שהוא עסוק לבדו, ומ"מ כל גופי תורה תלויים בה. כי בזה יעשה הכל כשורה ומזה ימצא כבודו של הקב"ה בתכלית... (מוסר אביך, ב)

כלומר, שבתוך כל הדרכים האדם אמור לדעת את הקב"ה, והיא פרשה קטנה שמבקשת לגרום לאדם להצטמצם למה שעוסק בו כעת ולא להתרחב. כן באהבת הרעיה, האהבה הקטנה, מופיעה האהבה הגדולה, אהבת הקב"ה שמצטמצמת בקשר בין איש לאשתו.

דוגמה נוספת לכך ניתן לראות בסיפור התורה אודות הכנסת האורחים של אברהם אבינו. אברהם זוכה לגילוי שכינה, ובד בבד מגיעים אליו אורחים. פונה אברהם לקב"ה ומבקש ממנו:

אִם נָא מְצַאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ, אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עֲבֹדֶךָ: (בראשית יח, ג)

בפשטות, כוונת אברהם שהקב"ה ישהה את גילוי השכינה עד שיסיים את מצוות הכנסת האורחים. אולם ייתכן גם להבין שאברהם מבקש שאותו גילוי שכינה ימשיך ויופיע בהכנסת האורחים עצמה.

מכאן למדו חז"ל שגדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני שכינה, ועל פי מה שביארנו, כוונתם שהופעה מצומצמת של הקב"ה בהכנסת אורחים גדולה יותר מגילוי השכינה כשלעצמה. לכאורה, זה מנוגד למה שאמרנו בראשית הדברים, אולם ניתן להסביר שבהסתכלות אובייקטיבית - אכן גדולה יותר הופעה כללית של

2 ילקוט שמעוני, וירא, רמז פב.

שם שמים, אך מבחינת עבודת האדם בידיעת ה' בעולם הזה - גדולה יותר הופעת
שם שמים במעשה האנושי, בהכנסת אורחים.
כך כתב הרב קוק ב'אורות':

כשם שנשמת האדם היא יותר עליונה ויותר פנימית מהמלאכים, ודוקא
מפני גדולתה ירדה עד לתחתית המדרגה, ומשם תעלה ברכוש גדול
ועצום ותכשיר את העולם כולו עמה לעליה עליונה מקורית, כן הקודש
שבחול, שירד עד לידי החולין הגמורים, הוא יותר נשגב וקדוש מהקודש
שבקודש, אלא שהוא מסתתר הרבה. (אורות התחיה, מו)

לסיכומם של דברים - אהבת הרעיה ושמחת הכלולות, האהבה הקטנה עניינה
להופיע את האהבה הגדולה, אהבתנו לקב"ה בבניין הבית.